

Dosarul nr. 2ra-399/22
(2-20138340-01-2ra-05042022)

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. T. Prutean)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, O. Cojocar, R. Pulbere)

ÎNCHEIERE

27 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de recurentul Anatolie Focșa și reprezentantul recurentului Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Constantin Cachița,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Anatolie Focșa împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Consiliul orașului Căușeni cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse cererile de apel depuse de Anatolie Focșa și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, a fost menținută hotărârea primei instanțe din 16 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La data de 04 noiembrie 2020, Anatolie Focșa a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM, intervenient accesoriu Consiliul or. Căușeni cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, la 01 decembrie 2011 prin hotărârea Judecătoriei Căușeni, nr. 2-1058/2011 pe cauza Anatolie Focșa împotriva Consiliului or. Căușeni s-a dispus obligarea Consiliului or. Căușeni, prin intermediul Comisiei de licitație funciară să petreacă licitația funciară preconizată pentru 20 iunie 2011 orele 14.00, conform comunicatului publicat în Monitorul Oficial din 03 iunie 2011 cu participanții înregistrați la data respectivă pentru procurarea terenului cu suprafața de 0,0125 ha din or. XXXXX, șos. XXXXX, cu prețul inițial de expunere la vânzare în mărime de 16 147 lei și cu încasarea din contul bugetului orașenesc prin intermediul Primăriei or. Căușeni în beneficiul reclamantului a sumei de 1000 lei cu titlu de prejudiciu moral, hotărâre devenită definitivă la 21 decembrie 2011.

A indicat reclamantul că, hotărârea a fost remisă Consiliului or. Căușeni, în lipsa unei executări benevole, iar la 17 aprilie 2012 s-a adresat executorului judecătoresc Iulia Bălan (Danu) pentru intentarea procedurii de executare silită, iar conform

încheierii privind intentarea procedurii de executare silită din 20 aprilie 2012, s-a dispus primirea spre executare a documentului executoriu și s-a oferit un termen de 15 zile pentru executare benevolă, dar fără rezultat, debitorul nu a reacționat la solicitarea executorului judecătoresc.

A susținut reclamantul că, prin decizia Consiliului or. Căușeni nr. 6/19 din 29 iunie 2018 s-a decis să se ia act de cererea de executare depusă de Anatolie Focșa, fără întreprinderea acțiunilor concrete pe marginea solicitării.

La 04 iunie 2018, s-a adresat executorului judecătoresc, Vladimir Bezede, pentru executarea forțată a documentului executoriu, prin încheierea din 02 iulie 2018, s-a dispus intentarea procedurii de executare iar prin încheierea din 01 august 2018, s-a dispus continuarea procedurii de executare.

La 10 septembrie 2018, nr. 009-2646/18, Consiliul or. Căușeni a fost somat în privința obligativității executării documentului executoriu.

A menționat reclamantul că, la data depunerii acțiunii în instanța de judecată, autoritatea publică nu s-a conformat titlului executoriu, iar în acest sens, a considerat reclamantul că, titlul a rămas neexecutat timp de aproximativ 9 ani de zile, calculați din 21 decembrie 2011, data când hotărârea a devenit irevocabilă.

A afirmat reclamantul că, neexecutarea hotărârii este incompatibilă cu Convenția pentru drepturile omului, fiind încălcat obligativitatea prevederilor art. 6§1 al acesteia, astfel, se denotă un comportament de rea-credință din partea autorităților vizate, iar în acest sens, a comunicat reclamantul că, potrivit CEDO „statul are obligația pozitivă să organizeze un sistem de executare al hotărârilor judecătorești care să fie efectiv atât în drept, cât și în practică, cât și să asigure executarea acestora fără întârzieri necuvenite”.

A mai susținut reclamantul că, autoritățile statului nu au întreprins măsuri rezonabile în vederea executării hotărârii judecătorești pronunțate din care motive, angajează responsabilitatea statului pentru neexecutarea apărută pe marginea speței, din care condiții, în opinia acestuia sunt identificabile condiții de lăsare fără conținut a dreptului de acces la un tribunal, ori, caracterul rezonabil al termenului de executare trebuie să fie apreciat ținând cont de complexitatea procedurii de executare, de comportamentul creditorului și al autorităților competente, iar statul este obligat să garanteze oricărei persoane dreptul la executare.

Prin hotărârea din 16 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă parțial.

S-a constatat încălcarea dreptului lui Anatolie Focșa la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 01 decembrie 2011 a Judecătoriei Căușeni; s-a încasat din contul statului Republicii Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției al RM, în beneficiul lui Anatolie Focșa suma în mărime de 2500 lei, cu titlu de satisfacție echitabilă în contul reparării prejudiciului moral.

În rest, acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse cererile de apel depuse de către Anatolie Focșa și Ministerul Justiției al RM, a fost menținută hotărârea primei instanțe din 16 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea deciziei emise, instanța de apel a conchis că, soluția dată de prima instanță, este una legală și corectă, constituind rezultatul examinării în ansamblu a

tuturor probelor anexate prezentei cauze.

Din materialele cauzei rezultă că, la 04 noiembrie 2020, Anatolie Focșa a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM, intervenient accesoriu Consiliul or. Căușeni cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral.

Respectiv, din înscrisurile anexate la materialele cauzei, instanța de apel a constatat că, în baza documentului executoriu nr. 2- 1058/2011 din 01 decembrie 2011, s-a dispus: a obliga Consiliul or. Căușeni, prin intermediul Comisiei de licitație funciară, să petreacă licitația funciară preconizată pentru 20 iunie 2011, orele 14.00 conform comunicatului informativ publicat în Monitorul Oficial al RM din 03 iunie 2011, cu participanții înregistrați la data respectivă pentru procurarea terenului cu suprafața de 0,0125 ha din or. XXXXX, șos. XXXXX, cu prețul inițial de expunere la vânzare de 16 147 lei și cu încasarea din contul bugetului orășenesc prin intermediul Primăriei or. Căușeni, în beneficiul reclamantului a sumei de 1000 lei cu titlu de prejudiciu moral (f.d. 9).

Prin încheierea executorului judecătoresc Iulia Balan nr. 168-3/24-2012 din 20 aprilie 2012 s-a intentat procedura de executare cu privire la executarea documentului executoriu nr. 2-1058 din 01 decembrie 2011, emis de Judecătoria Căușeni (f.d. 12).

La 03 martie 2012, Anatolie Focșa s-a adresat cu o cerere către Consiliul or. Căușeni, prin care a solicitat executarea titlului executoriu (f.d. 10).

La 26 ianuarie 2017, 22 iulie 2017 și 02 mai 2018, Anatolie Focșa s-a adresat repetat cu o cerere către Consiliul or. Căușeni, prin care a solicitat executarea hotărârii din 01 decembrie 2011 a Judecătoriei Căușeni (f.d. 13-15).

Prin încheierea nr. 009-2646/18 din 02 iulie 2018 a executorului judecătoresc Vladimir Bezede s-a dispus intentarea procedurii de executare în temeiul documentului executoriu nr. 2-1058/2011 din 01 decembrie 2011, emis de Judecătoria Căușeni, cu dispunerea continuării procedurii de executare (f.d. 16, 17).

Prin somația din 10 septembrie 2018 cu nr. 009-2646/18, a solicitat primarului și Consiliului or. Căușeni executarea documentului executoriu (f.d.18).

Prin decizia Consiliului or. Căușeni, nr. 6/19 din 29 iunie 2018 cu privire la cererea de executare depusă de Anatolie Focșa, s-a dispus: „se ia act de cererea de executare depusă de Anatolie Focșa” (f.d. 19).

De asemenea, din materialele cauzei s-a constatat că, prin raportul motivat nr.009-2228 r/21 din 12 februarie 2021 al executorului judecătoresc Vladimir Bezede se evidențiază că întreprind toate măsurile necesare în vederea executării hotărârii în conformitate cu legislația în vigoare, respectând termenii rezonabili, în comparație cu complexitatea procedurii de executare și a comportamentului părților în vederea executării acestuia și a constatat că creditorul nu s-a prezentat la executorul judecătoresc în vederea stabilirii de comun acord a acțiunilor ce pot fi întreprinse de fiecare dintre părți pentru executarea reală (f.d.104 - 106).

Așadar, instanța de apel a conchis că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele cauzei și a dispus admiterea parțială a cerințelor formulate în cererea de chemare în judecată, inclusiv și determinarea cuantumului prejudiciului moral încasat în beneficiul reclamantului, în sumă de 2500 lei.

La judecarea cauzei în primă instanță, s-a constatat cu certitudine că, hotărârea

din 01 decembrie 2011 a Judecătorei Căușeni, după rămânerea în vigoare la data de 21 decembrie 2011, după perioada de aproximativ 9 ani a fost executată numai parțial, în partea încasării în beneficiul lui Anatolie Focșa a prejudiciului moral în sumă de 1000 lei, nefiind executată obligația debitorului – Consiliul or. Căușeni, de a petrece licitația funciară în privința terenului cu S=0,0125 ha din or. XXXXX, șos. XXXXX cu prețul inițial de expunere la vânzare de 16 147 lei.

Faptul neexecutării hotărârii judecătorești nu este negat de participanții la proces și se confirmă prin copia procedurii de executare prezentată în ședințele de judecată și raportul executorului judecătoresc, Vladimir Bezede din 12 februarie 2021 (f.d.107- 4-106).

Având în vedere aceste constatări, instanța de apel a considerat drept corectă concluzia primei instanțe privind încălcarea termenului rezonabil de executare a documentului executoriu și nedepunerea diligenței necesare de către autoritatea responsabilă pentru executarea hotărârii judecătorești.

Din considerentele menționate, Colegiul conchide că, instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a respinge cererile de apel depuse de către Anatolie Focșa și Ministerul Justiției al RM și de a menține hotărârea primei instanțe din 16 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

La 17 martie 2022, recurentul Anatolie Focșa, a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și casarea parțială a hotărârii primei instanțe din 16 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei noi decizii cu privire la admiterea integrală a acțiunii.

La 30 martie 2022, reprezentantul recurentului Ministerul Justiției al RM, Constantin Cachița, a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și casarea parțială a hotărârii primei instanțe din 16 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru în partea admiterii acțiunii, cu emiterea unei noi decizii cu privire la respingerea integrală a acțiunii, ca fiind neîntemeiată.

În motivarea recursurilor depuse, recurentul Anatolie Focșa și reprezentantul recurentului Ministerul Justiției al RM, Constantin Cachița, în contradictoriu, au exprimat dezacordul cu decizia recurată, calificând-o ca fiind neîntemeiată și pasibilă de casare în temeiul prevederilor art. 432 alin. (1), (2) lit. a) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, recurentul Anatolie Focșa și reprezentantul recurentului Ministerul Justiției al RM, Constantin Cachița, au opinat că, atât prima instanță cât și instanța de apel au aplicat eronat normele de drept material, nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, au apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanțelor vizate sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 06 aprilie 2022, instanța de recurs a comunicat participanților la proces recursurile depuse, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 56, V. II).

Prin referința depusă la 13 aprilie 2022, recurentul Anatolie Focșa a solicitat de a considera recursul declarat de către reprezentantul recurentului Ministerul Justiției al RM, Constantin Cachița, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 07 decembrie 2021, iar cererile de recurs au fost depuse la 17 martie 2022 și la 30 martie 2022.

Materialele cauzei atestă expedierea prin intermediul oficiului poștal a copiei deciziei integrale participanților la proces la 15 martie 2022, prin intermediul poștei electronice, conform scrisorii de însoțire (f.d. 39, verso, Vol. II). Din materialele dosarului, reiese că, reprezentantul recurentului Ministerul Justiției al RM, Constantin Cachița, a recepționat decizia nominalizată, la 16 martie 2022 (f.d. 48, Vol. II) potrivit cererii de recurs. Astfel, cererile de recurs declarate sunt în termen.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de recurentul Anatolie Focșa și reprezentantul recurentului Ministerul Justiției al RM, Constantin Cachița, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile drept inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, cererile de recurs declarate de recurentul Anatolie Focșa și reprezentantul recurentului Ministerul Justiției al RM, Constantin Cachița, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul părților recurente cu soluția pronunțată de către prima instanță și instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII, Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera ca fiind inadmisibile cererile de recurs declarate de recurentul Anatolie Focșa și reprezentantul recurentului Ministerul Justiției al RM, Constantin Cachița.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de recurentul Anatolie Focșa și reprezentantul recurentului Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Constantin Cachița, împotriva deciziei din 07 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat